

FARMAKOLOJİ ALANINDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR
Current Approaches in Pharmacology

Editör

Prof. Dr. Abdulmecit ALBAYRAK

FARMAKOLOJİ ALANINDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Current Approaches in Pharmacology

Editör

Prof. Dr. Abdulmecit ALBAYRAK

Yazarlar

Belgin ALAŞEHİRLİ - Algül Dilara DOKUMACI - Ares ALİZADE - Ayça TOPRAK SEMİZ - Mert Can ONGUN - Nur AKMAN - Sadet KARABULUT KALKAN - Şeyma Nur BAŞARIR BOZKURT - F. Sinem SAMİM BEDEN - Kadir KÖSEOĞLU - Sena GÜZEL KARAHAN - Çiğdem KAYA - Eylül HARAVI

E-ISBN: 978-625-5711-32-8

DOI: 10.54637/vizetek.9786255711328

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Seda AYĞÜN

Dizgi & Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Kapak Tasarımı: Vizetek Dizgi

Baskı: Ankara I Ekim, 2025



Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

FARMAKOLOJİ ALANINDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR
Current Approaches in Pharmacology

Editör

Prof. Dr. Abdulmecit ALBAYRAK

Yazarlar

Prof. Dr. Belgin ALAŞEHİRLİ

Dr. Öğr. Üyesi Algül Dilara DOKUMACI

Dr. Öğr. Üyesi Ares ALİZADE

Dr. Öğr. Üyesi Ayça TOPRAK SEMİZ

Dr. Öğr. Üyesi Mert Can ONGUN

Dr. Öğr. Üyesi Nur AKMAN

Dr. Öğr. Üyesi Sadet KARABULUT KALKAN

Öğr. Gör. Dr. Şeyma Nur BAŞARIR BOZKURT

Arş. Gör. F. Sinem SAMİM BEDEN

Arş. Gör. Kadir KÖSEOĞLU

Arş. Gör. Sena GÜZEL KARAHAN

YL. Öğr. Çiğdem KAYA

Eylül HARAVI

(Yazarlar ünvan ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır)

Bölümler ve Yazarlar

1. BÖLÜM

GENEL ANESTEZİDE FARMAKOGENOMİK UYGULAMALARINA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Mert Can ONGUN | 0000-0002-5222-5936

2. BÖLÜM

GEBELİK VE LAKTASYONDA VİTAMİNLERİN AKILCI KULLANIMI: GÜNCEL FARMAKOLOJİK YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Ayça TOPRAK SEMİZ | 0000-0002-0567-6769

3. BÖLÜM

NÖROPATİK AĞRIDA HEDEFE YÖNELİK İLAÇ GELİŞTİRME: MEKANİZMALAR VE YENİ TERAPÖTİK YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi ARES ALİZADE | 0000-0003-0334-8152

YL. Öğr. ÇİĞDEM KAYA | 0009-0001-7267-2493

4. BÖLÜM

PHARMACOLOGICAL TREATMENT APPROACHES IN AUTISM PATIENTS

Dr. Öğr. Üyesi Ares ALİZADE | 0000-0003-0334-8152

Eylül HARAVI | 0000-0002-3892-6840

5. BÖLÜM

ANTİDEPRESAN İLAÇLAR

Arş. Gör. F. Sinem SAMİM BEDEN | 0000-0002-6330-0268

Prof. Dr. Belgin ALAŞEHİRLİ | 0000-0001-6072-2732

6. BÖLÜM

MULTİPL SKLEROZDA GÜNCEL TEDAVİ YAKLAŞIMLARI

Dr. Öğr. Üyesi Nur AKMAN | 0000-0003-4963-068X

7. BÖLÜM

ALZHEİMER HASTALIĞI VE TEDAVİSİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Sadet KARABULUT KALKAN | 0009-0007-4257-1708

8. BÖLÜM

SEPSİSLİ HASTALARDA ENTERAL BESLENME: GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Arş. Gör. Sena GÜZEL KARAHAN | 0000-0003-0818-2665

Arş. Gör. Kadir KÖSEOĞLU | 0000-0002-7988-7411

Bölümler ve Yazarlar

9. BÖLÜM

OBEZİTE TEDAVİSİNDE KULLANILAN İLAÇLAR

Dr. Öğr. Üyesi Algül Dilara DOKUMACI | 0000-0002-3703-3952

Prof. Dr. Belgin ALAŞEHİRLİ | 0000-0001-6072-2732

10. BÖLÜM

ANNE KARNINDA TEHLİKE: TERATOJENİTEYE GÜNCEL YAKLAŞIM

Öğr. Gör. Dr. Şeyma Nur BAŞARIR BOZKURT | 0000-0002-2986-5089

11. BÖLÜM

SGLT-2 İNHİBİTÖRLERİNİN KULLANIMINDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Arş. Gör. Kadir KÖSEOĞLU | 0000-0002-7988-7411

Arş. Gör. Sena GÜZEL KARAHAN | 0000-0003-0818-2665

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Genel Anestezide Farmakogenomik Uygulamalarına

Güncel Yaklaşımlar 1

Dr. Öğr. Üyesi Mert Can ONGUN

2. BÖLÜM

Gebelik ve Laktasyonda Vitaminlerin Akılcı Kullanımı:

Güncel Farmakolojik Yaklaşımlar 13

Dr. Öğr. Üyesi Ayça TOPRAK SEMİZ

3. BÖLÜM

Nöropatik Ağrıda Hedefe Yönelik İlaç Geliştirme:

Mekanizmalar ve Yeni Terapötik Yaklaşımlar..... 31

Dr. Öğr. Üyesi ARES ALİZADE

YL. Öğr. ÇİĞDEM KAYA

4. BÖLÜM

Pharmacological Treatment Approaches in Autism Patients 57

Dr. Öğr. Üyesi Ares ALİZADE

Eylül HARAVI

5. BÖLÜM

Antidepresan İlaçlar..... 79

Arş. Gör. F. Sinem SAMİM BEDEN

Prof. Dr. Belgin ALAŞEHİRLİ

6. BÖLÜM

Multipl Sklerozda Güncel Tedavi Yaklaşımları..... 111

Dr. Öğr. Üyesi Nur AKMAN

7. BÖLÜM

Alzheimer Hastalığı ve Tedavisinde Yeni Yaklaşımlar 129

Dr. Öğr. Üyesi Sadet KARABULUT KALKAN

8. BÖLÜM

Sepsisli Hastalarda Enteral Beslenme: Güncel Yaklaşımlar 143

Arş. Gör. Sena GÜZEL KARAHAN

Arş. Gör. Kadir KÖSEOĞLU

9. BÖLÜM

Obezite Tedavisinde Kullanılan İlaçlar 165

Dr. Öğr. Üyesi Algül Dilara DOKUMACI

Prof. Dr. Belgin ALAŞEHİRLİ

10. BÖLÜM

Anne Karnında Tehlike: Teratojeniteye Güncel Yaklaşım 193

Öğr. Gör. Dr. Şeyma Nur BAŞARIR BOZKURT

11. BÖLÜM

SGLT-2 İnhibitörlerinin Kullanımında Güncel Yaklaşımlar 215

Arş. Gör. Kadir KÖSEOĞLU

Arş. Gör. Sena GÜZEL KARAHAN

ÖN SÖZ

Bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, tıbbın her dalında olduğu gibi farmakolojide de köklü değişimlere ve yeniliklere yol açmaktadır. Günümüzde ilaç geliştirme süreçleri, klasik deneysel yaklaşımların ötesine geçerek moleküler biyoloji, genetik, biyoinformatik ve nanoteknoloji gibi disiplinlerle iç içe ilerlemektedir. Bu bütüncül yaklaşım, hem hastalıkların patofizyolojisinin daha derinlemesine anlaşılmasını hem de daha etkili ve güvenli tedavi stratejilerinin geliştirilmesini mümkün kılmaktadır.

Bu kitap, farmakoloji alanındaki güncel yaklaşımları, temel mekanizmalardan klinik uygulamalara kadar geniş bir yelpazede ele almayı amaçlamaktadır. Farmakodinami ve farmakokinetikten başlayarak hedefe yönelik ilaç geliştirme, akılcı ilaç kullanımı, farmakogenetik, nörofarmakoloji, endokrin sistem farmakolojisi ve toksikoloji gibi konular güncel literatür ışığında değerlendirilmiştir.

Bu eser, farmakoloji biliminin sürekli gelişen doğasını yansıtarak hem araştırmacılara hem klinisyenlere hem de öğrencilerimize yol gösterici olmayı hedeflemektedir. Kitabın hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlar, araştırmacılar ve akademisyenlere teşekkür eder; bu çalışmanın, farmakoloji biliminin gelişimine ve ülkemizdeki bilimsel üretkenliğe katkı sağlamasını temenni ederim.

Prof. Dr. Abdulmecit ALBAYRAK